

**НОВ
БЪЛГАРСКИ
УНИВЕРСИТЕТ**

„Макроикономика”

Курсова работа

на тема:

Дж. Стиглиц „Свободно падане: Америка, свободните пазари, кризата и виновните за нея“

Изготвил:

Проверил:

София, 2016

УВОД

Икономиката и различните икономически теории и идеологии са области на постоянно развитие. Тези идеологии, от кейнсианството до новата теорията на Кейнс за пазарния фундаментализъм, са били в основата на множество дискусии от Голямата депресия през 1929г. до Голямата рецесия през 2008 г. Специално внимание в тази курсова работа се обръща на „Свободното падане”, където Стийглиц обяснява погрешните политики, управленски решения и практики по отношение на икономиката, които са довели до кризата, които впоследствие са съкратили възможностите за нейното ефективно управление.

1. ОСНОВНИТЕ ПОСТУЛАТИ НА СТИГЛИЦ

„Свободно падане: Америка, свободните пазари, кризата и виновните за нея“ представя целенасочен анализ на финансовата криза 2008 - 2010 г., причините за нея, последиците и възможните начини за възстановяване. В книгата за оценка на менювете на правителства и регулатори се прилагат исторически, политически и сравнителни подходи. Ползата от нея е способността на автора да обясни достъпно и всеобхватно финансовата система на САЩ .

Стийглиц започва с описание на дерегулацията предприета политика от Рейгън. Той твърди, че финансовият ред в САЩ не приема намесата на държавата в поддържането на икономическата стабилност. Докато защитниците на свободния пазар посочват, че кризата от 2008 г. е събитие, което не е свързано с предходен или очакван бъдещ успех, той описва начинът, по който финансовите институции винаги са разчитали на държавната помощ. Спасяването на финансовата система е край, чието предизвестие е ясно доказателство за набираните през годините и десетилетия държавни помощи. В съответствие със Стийглиц, *„заблуденият опит да се намали влиянието на държавата е довел до това, че ролята на правителството е станала по-голяма, отколкото някой би очаквал.“* (стр. 185). За да се развива финансовият сектор е необходимо той да бъде реструктуриран.

Структурни проблеми като неадекватното корпоративно управление, липса на прозрачност и слаба решителност при вземане на решения, се определят като причини, които имат принос за задълбочаване на рецесията и бавното възстановяване. Стийглиц,

като привърженик на школата на Кейнс, се противопоставя на хипотезата за ефективните пазари, проповядвана широко от Чикагската школа и Грийнспан. Напротив, той акцентира на ролята на правителството в регулирането и поддържането на ефективността на икономиката.

Във втората част на „Свободно падане“ ударението се поставя на предложения за излизане от кризата. Някои от тях са преувеличени като нов социално-ориентиран метод за калкулиране на БВП. В основата на целенасоченото търсене на решения от Стиглиц може да се крие в прекомерните вреди, които са причинени от амнистрациите на Буш и Обама: *„поради изборите, които вече се провеждат ... не само спадът ще е по-стръмен и по-дълъг от необходимото, но и изходът от кризата ще е с много по-големи дългове, с финансова система, която е по-слаба, по-малко ефективна и по-уязвима по отношение на нова криза“*. Но Стиглиц твърди, че: *„правителството е трябвало да играе по правилата на капитализма и да принуди настъпване на финансова реорганизация“*.

Едно от предложенията за възстановяване от кризата е нуждата от въвеждането на нова резервна валута, която да замести американския долар. Това би значело, че страните, които се развиват няма да са необходими да поддържат огромни запаси от валута в случай на криза и тези средства могат да бъдат използвани за плащане на спешни разходи по създаване на услуги и инфраструктура. По този начин се очаква увеличаване на глобалното търсенето. *„Бедните страни кредитират САЩ със стотици милиарди долари с нисък лихвен процент (през 2009 г., почти нулева)... Стойността на косвена чуждестранна помощ, която САЩ получава, че са в състояние да вземат кредити с по-нисък лихвен процент, отколкото иначе би бил той, надхвърля според някои изчисления, общата стойност на чуждестранната помощ, която самите те предоставят.“* (с.232)

Стиглиц представя социален подход към икономиката, който се изразява в неговото виждане за нивото на безработицата и благосъстоянието на средните американци като икономически показатели. Чрез думите си *„неуспехите на икономическата ни система отразяват още по-сериозни проблеми в нашето общество“*. (с.295), Стиглиц акцентира върху нуждата от нова икономическа визия, която да премести фокуса от производството и потреблението на материални блага към иновации.

В книгата се подчертава влиянието, което САЩ упражняват върху развиващите се икономики, като се посочва несъответствието между мерките в резултат на Източно Азиатската криза от 1997 г. и настоящата. Така например, Международният валутен